

Panel za Astmu

Astma pripada najčešćim bolestima dišnog sustava, s velikim javno-zdravstvenim utjecajem na potrošnju resursa u zdravstvenom sustavu, ali s ogromnim utjecajem na kvalitetu življenja osoba s astmom, bilo na sposobnost učenja ili obavljanja poslova. I dalje je značajan i mortalitet u astmi, te se smatra da u svijetu godišnje umire 462.000 ljudi, i to više od polovine njih prije no što je stigla medicinska hitna pomoć. Tim je važnije prepoznati bolesnike u riziku od invalidnosti ili smrtnosti u astmi.

Suradnjom liječnika obiteljske medicine i specijalista pulmologa osmišljen je okvir Nacionalnog astma panela, s ciljem poboljšanja u dijagnosticiranju, praćenju i liječenju oboljelih od astme u ordinacijama liječnika obiteljske medicine, a u skladu s Hrvatskim smjernicama za astmu i svjetskom strategijom za prevenciju i upravljanje astmom Globalne inicijative za astmu (engl. Global Initiative for Asthma, GINA).

Panel za astmu (u nastavku panel) je digitalni alat, dio zdravstvenog kartona pacijenata u obiteljskoj medicini u kojem se prikupljaju svi relevantni podaci za astmu.

Ciljevi panela su :

1. Edukacija liječnika obiteljske medicine o dijagnosticiranju, praćenju i liječenju oboljelih od astme
2. Edukacija bolesnika o bolesti i osposobljavanje za samostalnu skrb
3. Osposobljavanje bolesnika za aktivno sudjelovanje u liječenju astme
4. Jačanje odnosa liječnik - bolesnik, uspostavljanjem partnerskog odnosa
5. Stvaranje individualiziranog plana za liječenje astme – OPLA (Osobni plan liječenja astme), koji se može tiskati i dati bolesniku na ruke, što je u skladu sa svjetskim trendovima personalizirane medicine
6. Sastavljanje strukturiranog pisma za astmu. Panel bi nakon digitalnog upisa podataka, automatski sastavio i pismo, čime bismo omogućili osvještavanje rizičnih čimbenika za lošiju kontrolu astme, za pojavu egzacerbacija astme, za gubitak plućne funkcije, i potencijalni smrtni ishod. Time bi se omogućilo ranije prepoznavanje onih bolesnika s astmom koji bi mogli imati više izostanaka s posla i gubitak radne sposobnosti, dakle invalidnost. Također bi se omogućilo ranije prepoznavanje onih bolesnika s astmom koji bi mogli imati smrtni ishod u egzacerbacijama astme, što se može spriječiti edukacijom bolesnika i odgovarajućim liječenjem s dobrom adherencijom, uz pisani plan OPLA.
7. Sastavljanje strukturiranog uputnog pisma specijalisti pulmologu. Panel bi nakon digitalnog upisa podataka, automatski sastavio i tiskao uputno pismo pulmologu, ukoliko bolesnik ima neke od rizičnih čimbenika u svojoj povijesti bolesti, nalazima ili u prekomjernoj terapiji. Time bismo omogućili specijalisti pulmologu da stekne bolji

- uvid u znatno kraćem vremenu u dosadašnje liječenje i praćenje bolesnika, te fenotip astme. Tim bolesnicima trebali bi se omogućiti prioritetni termini pregled pulmologa.
8. Poboljšanje suradnje između liječnika obiteljske medicine i specijalista pulmologa s ciljem poboljšanja skrbi za pacijente .
 9. Unutar panela osmišljen je sustav alarma koji liječnika obiteljske medicine upozorava na neadekvatno liječenu astmu ili na pogoršanje stanja
 10. Adekvatno evidentiranje svih učinjenih nalaza te svih ranije navedenih podataka kako bi se omogućilo modele praćenja i procjene učinkovitosti

U skrbi za oboljele od astme u svakodnevnom radu susrećemo se s brojnim nedoumicama kako u pogledu dijagnostike tako i adekvatne terapije , kontrole bolesti , prepoznavanju nekontrolirane i teške astme te upućivanju bolesnika na konzilijarni pregled specijalisti pulmologu.

Sada kada imamo nove hrvatske Smjernice za liječenje astme (objavljene u Liječničkom vjesniku 2023 godine) , pravi je trenutak za pokretanje Panela za astmu koji bi nam omogućio da točno dijagnosticiramo novooboljele, potvrdimo dosadašnju dijagnozu astme kod oboljelih te poboljšamo praćenje i liječenje svih oboljelih od astme.

Liječnici obiteljske medicine trebali bi imati ključnu ulogu u ranom prepoznavanju i dijagnosticiranju astme , liječenju blage do umjereno teške astme te postizanju dugotrajne kontrole bolesti. To podrazumijeva i pravovremenu procjenu potrebe za upućivanjem bolesnika s nekontroliranom ili teškom astmom ili teško liječivom astmom ,specijalisti pulmologu.

Poseban naglasak treba biti na jačanju odnosa liječnik – bolesnik , uspostavljanjem partnerskog odnosa s bolesnikom. Liječnik obiteljske medicine je u posebnom položaju stvaranja individualnog plana (OPLA) zbrinjavanja bolesnika sa astmom za kojega skrbi, potičući ga na suradnju , redovito uzimanje lijekova, prepoznavanja pokretača pogoršanja , uvježbavanja plana liječenja egzacerbacija astme pomoću OPLA-e i uspjeh liječenja.

Koordinacija hrvatske obiteljske medicine - KoHOM traži podršku Ministarstva zdravstva kako bi se Panel za astmu implementirao u sve ordinacije liječnika obiteljske medicine te kako bi ga podržao i Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje. U informatičkoj izradi Panela sudjelovao je KoHOM vlastitim sredstvima uz tehničku realizaciju tvrtke Vegasoft u čijem se programu trenutno Panel nalazi. KoHOM u cijelosti na sebe preuzima zadatak sveobuhvatne edukacije liječnika obiteljske medicine o Panelu .

Zrinka Huđek Leskovar , predsjednica Koordinacije hrvatske obiteljske medicine

Ljubica Pavelin , voditeljica projekta

Ljubica Pavelin

Zrinka Huđek Leskovar

Hrvatsko pulmološko društvo Hrvatskog liječničkog zbora, Hrvatsko torakalno društvo i Zaklada Hrvatska kuća disanja, željeli bi podržati inicijativu liječnika obiteljske medicine i podupiru traženje podrške Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske za implementaciju Panela za astmu u sve ordinacije liječnika obiteljske medicine, uz podršku Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (HZZO). Ukoliko Panel za astmu bude uspješno podržan od Vas i HZZO, liječnici obiteljske medicine i pulmolozi, strukturirali bi sveobuhvatnu edukaciju liječnika obiteljske medicine o Panelu za astmu, kako bi on zaživio i polučio ciljeve poboljšanja dijagnostike, praćenja i liječenja bolesnika s astmom u Republici hrvatskoj.

Predsjednik HPD HLZ:
društva:

Prim.mr.sc. Neven Miculinić

Predsjednik Hrvatskog torakalnog

Akademik Miroslav Samaržija

Društvo nastavnika opće/obiteljske medicine je radom svojih članova aktivno sudjelovalo u kreiranju Panela za astmu te sukladno tome podržava traženje podrške Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske za implementaciju istog u sva programska rješenja u ordinacijama liječnika obiteljske medicine. Vjerujemo da je cilj svih nas pa tako i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (HZZO) poboljšanje dijagnostike, praćenja i liječenja te ishoda svih pacijenata oboljelih od astme i stoga ne sumnjamo u prihvatanje ovog prijedloga svih relevantnih institucija. Kao društvo koje se primarno bavi provođenjem trajne medicinske edukacije svakako ćemo dati svoj obol i u provođenju edukacije naših kolega praktičara, liječnika opće/obiteljske medicine.

— DocuSigned by:

Jasna Vučak

—3E97EF605E184F0...

Predsjednica Društva nastavnika opće/obiteljske medicine
Doc.dr.sc. Jasna Vučak